

Vážení rodiče,

dítě vstupující do prvního ročníku základní školy by mělo být pro školu **zralé a připravené**, aby bez velkých potíží a trápení zvládlo její nároky a zátěž. Posouzení školní zralosti může být někdy obtížné, v takových případech je vhodnější ponechat rozhodnutí na pedagogicko – psychologické poradně. Pro vaše děti bude vstup do první třídy úspěšný a snadnější, pokud budete vědět, jak má být připraveno. Věnujte proto prosím pozornost dalšímu textu a posuďte, zda můžete během následujících měsíců pomoci Vašemu dítěti se v některých oblastech lépe připravit na jeho vstup do školy.

Optimální připravenost	Nedostačující připravenost a důsledek pro výuku.	Jak můžeme pomoci
Dítě rozumí mluvené řeči - pokynům a různým sdělením, vyjadřuje se srozumitelně ve větách a jednoduchých souvětích, komunikuje s dospělými, dokáže spontánně popisovat různé události, poznatky, nápady, klade otázky, umí vyprávět o rodičích, sourozencích, má přiměřeně širokou slovní zásobu.	Dítě chápe sdělení učitele nebo spolužáků odlišně, než bylo myšleno, vyjadřuje se pomocí jednotlivých výrazů, jednoduchých vět, nevyjadřuje se spontánně, odpovídá stručně, neklade další otázky k doplnění svých znalostí, dítěti je špatně rozumět (výslovnost), slovní zásoba je omezená. Důsledek pro výuku: nepochopení výkladu učitele, učitel nerozumí odpovědím dítěte, překážka ve vztazích s druhými dětmi.	Povídejte si s dítětem. Vyprávějte pohádky Vy dítěti, ale nechte i dítě, aby vyprávělo pohádky Vám. Bavte se spolu o tom, co dítě prožilo, co vidělo zajímavého. Klad'te otázky – děti reagují nápodobou a začínou otázky klást také. I když je to často náročné, odpovídejte dětem na jejich otázky. Ptají se buď proto, že je toto téma zajímavá nebo chtějí upoutat Vaši pozornost, být s Vámi.
Orientuje se v okolí, zná svoji adresu (místo) – zná bezpečnou cestu domů, svůj věk.	Nezná základní údaje o sobě a o svém okolí. Důsledek: dítě může mít potíže při orientaci při cestě do školy a ze školy	Nechte se vést dítětem domů, do školky, do obchodu. Ať dítě rozhoduje, kde přejít a jakým způsobem,...
Dítě rozumí číselnému pojmu – např. spočítá pastelky (do 10ti), vyjmenuje řadu čísel, chápe pojmy hodně - málo, méně – více.	Nedokáže počítat ani do pěti, nechápe pojem čísla, pořadí, množství. Důsledek pro výuku: dítě selhává zejména v matematice, nechápe učivo.	Využívejte běžných situací, kdy dítě počítá – při cestování (červená auta), doma (členy domácnosti), v obchodě při nákupu, ... Využívejte dítě jako svého pomocníka (dones tři hrnečky, ...)
Dítě dokáže rozlišit různé tvary, sluchem rozliší první a poslední písmeno slova.	Dítě nerozlišuje podobné tvary. Neslyší první a poslední písmeno slova. Důsledek pro výuku: potíže při výuce čtení a psaní.	Hrajte hry zaměřené na sluch (Na jaké písmenko začíná slovo pes? Na roboty – co to je za slovo p-e-s?... Pokud si nebudete vědět rady, obraťte se na učitelky MŠ nebo učitelku 1. ročníku – určitě Vám rády obdobné hry poradí.
Dítě je zralé v grafických projevech a tělesné obratnosti – dítě umí zacházet s nůžkami, držení tužky je správné, dokáže napodobit tvar tiskacího a psacího písma, umí popsat, co nakreslilo.	Dítě je obecně výrazně neobratné, drží špatně tužku, nedokáže napodobit tvar písmen – není potřeba znát jejich význam, jde o obkreslování tvaru, odmítá kreslení, vystřihování, v nakreslených tvarech nelze rozpoznat jednotlivé předměty. Důsledek pro výuku: má potíže ve výuce psaní,	Pozorujte, jak dítě drží tužku nebo pastelku a trpělivě držení opravujte. Pokud dítě nechce samo, vystřihujte s ním, lepte, vyrábějte drobnosti z papíru. Nabízejte možnosti kreslit, vykreslovat, obkreslovat.
Dítě je schopné soustředit se na práci, vydrží pracovat samostatně alespoň 10 minut, odolává rušivým podnětům, dokáže překonat únavu.	Dítě se obtížně soustředí, snadno se nechá rozptýlit, často přerušuje práci, působí jako duchem nepřítomné. Důsledek pro výuku: nedává pozor, nepracuje, ruší ostatní.	Dávejte dítěti úkoly k samostatnému splnění, vydržte to a nepomáhejte mu při prvním neúspěchu, vraťte jej zpět do činnosti a hlavně chvalte, oceňujte jeho samostatnost.

Dítě bez obtíží navazuje kontakt, je ochotné komunikovat a kooperovat s ostatními dětmi, ochotně se podřídí autoritě.	Dítě je bázlivé, závislé na rodině. Důsledek pro výuku: nechce chodit do školy, straní se ostatních, nekomunikuje s učitelem, odmítá se učit.	Připravujte dítě na nové situace, aby se jich nebálo, aby vědělo, co jej bude čekat. Dávejte mu možnost se setkávat s vrstevníky i dospělými (MŠ, kroužky,...)
Dítě je schopné odložit splnění svých přání na později, započatou práci se snaží dokončit.	Dítě často jedná impulzivně a bez zábrán (např. při nezdaru rozhází všechny pastelky po zemi, bouchá pěstí do stolu apod.), při práci nemá výdrž, převládá zájem o hru.	Zkoušejte dítě stavět do pozice partnera a pomocníka při plnění i úkolů, do kterých se mu nyní nechce. Oceňujte, pokud je schopné a ochotné se překonat.
Dítě je samostatné a soběstačné, umí se samo obléknout, najíst, obsloužit na wc,..	Dítě je nesamostatné, závislé na pomoci rodičů, sourozence, pracuje jen v bezprostředním kontaktu a za pobízení dospělého, nedokáže se postarat o své věci. Důsledek pro výuku: nepracuje a neplní pokyny bez pomoci učitele, zapomíná nebo ztrácí pomůcky, nedokáže se převléci samostatně na tělocvik, na ŠD.	I když to trvá déle, mějte trpělivost a nuťte dítě k tomu, aby se samo oblékalo, obouvalo, uklízelo si po sobě hračky ,... V počátku buďte v blízkosti a pomáhejte radou, později se vzdalujte, aby si dítě pamatovalo pokyn a plnilo jej i bez Vaší přítomnosti.
Dítě má pozitivní postoj ke škole a učení, těší se do školy , rád si hraje na školu, má zájem o nové věci, klade hodně otázek.	Dítě se o školu nezajímá, rádo si hraje, neprojevuje zájem o rozšiřování znalostí a vědění, neklade otázky. Důsledek pro výuku: učivo ho nebaví, nedává pozor, není motivováno k lepším výkonům.	Většina dětí se do první třídy těší, jejich radost ale kazí poznámky typu „tak už ti to začne“, „počkej, oni tě ve škole srovnají“, „tak už ti končí pohoda“. Mnohem lepší a účinnější pro dobrý start školáka je dítě motivovat tím, že pozná nové kamarády, naučí se počítat a číst, bude si moci samo přečíst knížku,...

Toto je spousta věcí a činností. Ale tak, jak je jiný každý dospělý, tak je i jiné každé dítě. Nyní je únor a Vaše děti mají do začátku školního roku ještě půl roku čas. V životě dítěte je to velice dlouhá doba, mnohé se změní, děti se vyvíjejí a často „skokem“. Předchozí text Vám může pomoci v tom, jak dítě připravit na školu. **Ale nejdůležitější by mělo být to, aby se dítě do školy těšilo.** Aby vidělo ve škole a školní docházce další možnosti svého rozvoje. My v roli učitelů MŠ i ZŠ Vám můžeme pomoci v tom, že se budeme o Vašem dítěti spolu s Vámi bavit, diskutovat o tom, co již zvládá a na čem je ještě potřeba pracovat. Ale rozhodnutí, zda dítě půjde do školy či ne, je zcela na Vás.

Nyní jen z našich zkušeností, co může znamenat, když:

Do školy jde dítě nezralé:

- Nevydrží být soustředěné na vyučování
- Stále si chce hrát, ne se učit něčemu novému
- Odmítá ráno vstávat, nechce chodit do školy
- Vrací se za školy unavené
- Svádí s rodiči urputné boje o domácí přípravu
-

Školní zralost nesouvisí s intelektem. I nezralé dítě se časem zapojí a naučí se vše, co potřebuje. Ale pokud by mělo rok času si ještě hrát, vše by probíhalo ve větší pohodě dítěte i rodiny, učilo by se lehčeji, více by bylo schopné využít své schopnosti.

Dítě zralé je ponecháno ještě v MŠ:

Většinu času se už nudí, potřebovalo by jiné aktivity. Takovéto děti reagují na školku s nechutí, odmítají do ní chodit, již tam téměř nezískávají nic nového.

Ale abychom Vás neděsili. Většina šestiletých dětí je zralých a připravených na školní docházku. Naše škola učí děti většinou hravou formou, často se jim střídají činnosti. Děti nemusí sedět celou hodinu na židličce – pracují v koutcích s kartami, obrázky, hrami, ale současně se samozřejmě učí vše, co k první třídě patří.